

Hoe het aantal daklozen accumuleert in de stedelijke regio's de komende Jaren Deel 1 - Waarom thuisloze jongeren geen woningen hebben in Den Haag

Oorschot, L.M.

DOI

[10.47982/1mh.32](https://doi.org/10.47982/1mh.32)

Publication date

2021

Document Version

Final published version

Citation (APA)

Oorschot, L. M. (null). (2021). Hoe het aantal daklozen accumuleert in de stedelijke regio's de komende Jaren: Deel 1 - Waarom thuisloze jongeren geen woningen hebben in Den Haag., 1M Homes initiative. <https://doi.org/10.47982/1mh.32>

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable).
Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights.
We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Figuur 1. Dak- en thuislozen van Den Haag. Bron: GGD Haaglanden.

Waarom thuisloze jongeren geen woningen hebben in Den Haag

Deel 1 - Hoe het aantal daklozen accumuleert in de stedelijke regio's de komende jaren

Leo Oorschot, 19-02-2021, aangepast 18-03-2021

Ze lopen met enorme tassen van de Action volgepakt. Zien er sjofel uit en haren pluizen alle kanten op. Slapen in de parken en duinen. Worden door het Leger des Heils en het Straat Consulaat gevoed bij de soepbus en binnen als het koud is. 's Avonds verdwijnen ze in het donkere niets en 's ochtends doemen ze weer op uit de mistige duinen, verkleumd. Sinds een aantal jaren kennen Den Haag en andere grote steden nieuwe bewoners: dak- en thuislozen.

'Noodkreet over pas ontdekte daklozen in Den Haag: 'Zorg als de wiedeweerga voor opvang en huisvesting' kopt het [AD](#) op 6 juni 2020. 'Bert van Alphen zoekt zich suf naar extra plekken voor daklozen, maar: Er zullen altijd mensen buiten slapen' kopt het [AD](#) op 11 juni 2020. 'Even wat portocabins neerzetten op braakliggende veldjes in de stad? Zo werkt het niet.' „Die terreinen hebben we niet“, zegt de wethouder Van Alphen. „En op de plekken waar we het wel hebben geprobeerd, is het eenvoudigweg niet gelukt. We zijn hierbij ook afhankelijk van andere partijen.“ ' aldus de wethouder. 'Aantallen daklozen in Den Haag blijft stijgen, vooral gezinnen vaker op straat' kopt het [AD](#) van 24 juli 2020.

Organisaties zoals het Leger des Heils en het Haagse Straat Consulaat schrijven brandbrieven aan de gemeenteraad en luiden noodklokken maar noodopvang met containerwoningen, portocabins blijven uit. Nu in corona-tijd stellen Scheveningse

hoteleigenaren kamers beschikbaar. Hotel Andante en hotel Bella Vista worden genoemd maar voor de daklozen moesten wel eerst alle veertig arbeidsmigranten uit Midden- en Oost Europa eruit. Het AD en Den Haag Centraal doen wekelijks verslag van een drama dat zich voltrekt in Den Haag sinds zorg werd gedecentraliseerd naar gemeenten. Ook andere gemeenten van de G4 worstelen met de maatschappelijke opvang. In Amsterdam komt men ca. tweeduizend woningen tekort voor opvang van vluchtelingen en daklozen, aldus het [Parool](#) van 27 januari 2021. Van de 3.770 woningen kan men maar 1.800 sociale huurwoningen leveren. Dit artikel gaat vooral over jongeren die na hun 18^e uit jeugdzorginstellingen komen en op straat leven.

Wie zijn de daklozen?

Wie zijn die dak- en thuislozen? Daklozen is een heterogene groep. Het is een mix van Oost-Europese arbeidsmigranten, ongedocumenteerden zonder verblijfsstatus, maar ook zwervende jongeren die ook in de winter in de duinen slapen. Binnen de groep wordt met elkaar geconcurrerd om de weinig beschikbare woonruimte.

Sinds de corona-epidemie is de daklozenopvang ook open voor arbeidsmigranten die na te zijn ontslagen direct uit hun woning worden gezet door hun werkgevers. Vooral de vier grote steden vangen de laatste maanden honderden daklozen arbeidsmigranten op volgens het [NRC](#) van 10 februari 2021. Amsterdam kwam al met 400 extra bedden, Den Haag met 175 extra, Rotterdam met 150 en Utrecht met 70. De koppeling werk-wonen is voor arbeidsmigranten ruïneus.

Daarnaast moeten woningcorporaties van het Rijk tal van doelgroepen huisvesten zoals mensen uit zorginstellingen, statushouders, maatschappelijke opvang en andere urgenten. Naast de zorgtransitie die een flink beslag legt op de beschikbare woonruimte is ook de IND bezig met een inhaalslag met asielaanvragen, die leidt tot een enorme instroom van statushouders die moeten worden gehuisvest. Ook het onderbrengen van asielzoekers door woningcorporaties en gemeenten is problematisch en gaat weer ten koste van andere doelgroepen zoals de VNG en de Alkmaarse wethouder Verbruggen onlangs betoogde in het [NRC](#) van 12 januari 2021. In de zomer van 2020 werden 40 Poolse arbeidsmigranten uit een hotel in Scheveningen gezet omdat deze plaats moesten maken voor zorgdoelgroepen, daklozen worden omgewisseld.

De groep dak- en thuislozen is gedefinieerd en kwantitatief in beeld gebracht door het CBS en meer recent door het Rijk in een nulmeeting. In dit artikel wordt vooral gekeken naar jongeren die op hun achttiende uitstromen uit de maatschappelijke opvang.

Het CBS

[‘Het aantal daklozen sinds 2009 meer dan verdubbeld’](#), kopt het CBS op haar website in 2019. Van 17,8 naar 39,3 duizend. Het aantal daklozen van 18 tot 30 jaar en van niet-westerse migratie-achtergrond is zelfs verdrievoudigd. Een groot deel van deze daklozen is te vinden in de G4. CBS Stateline definieert daklozen als: ‘mensen die slapen in de open lucht, in overdekte openbare ruimten, zoals portieken, fietsenstallingen, stations,

winkelcentra of een auto, of binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang en eendaagse noodopvang, of op niet-structurele basis bij vrienden, kennissen of familie, zonder vaste verblijfplaats.’ Tabel 1a en b geven een overzicht van de explosieve groei van daklozen in Nederland. Het gaat hier om daklozen die ingeschreven staan in een van de registraties die CBS gebruikt voor dit onderzoek, of om daklozen die de kans hebben om in die registraties voor te komen. De resultaten in dit onderzoek zijn exclusief de mensen die illegaal in Nederland verblijven én dakloos zijn volgens het CBS.

Tabel 1a
Daklozen in Nederland 2009 - 2018 in absolute aantallen

Perioden	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal personen x 1000	17,8	23,3	24,4	27,3	24,8	26,9	31	30,5	34,5	39,3
Geslacht daklozen										
Mannen	14,2	17,6	19,7	22,5	19,9	21,4	25,3	24,1	29,6	33
Vrouwen	3,6	5,7	4,7	4,8	4,8	5,5	5,7	6,4	4,9	6,3
Leeftijd daklozen										
18 tot 30 jaar	4	6,1	6,4	6,4	7,2	6,8	8,3	12,4	10,8	12,6
30 tot 50 jaar	10,1	12,7	13,2	15	12,8	14,3	16,4	13,1	18,1	19,2
50 tot 65 jaar	3,7	4,6	4,7	5,9	4,7	5,8	6,2	5	5,6	7,4
Achtergrond daklozen										
Beide ouders in Nederland geboren	9,6	11,5	11,6	13,5	11,7	13,2	15,2	12,7	15	16,9
Eén ouder in Nederland geboren	8,1	11,9	12,8	13,7	13	13,8	15,8	17,8	19,5	22,4
Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika en Oceanië, en Indonesië en Japan	1,7	2,6	2,7	2,9	2,5	2,8	2,5	3	3,8	4,1
Afrika, Latijns-Amerika, Azië (excl. Indonesië en Japan), Turkije	6,5	9,3	10	10,9	10,6	11	13,2	14,9	15,7	18,3

Tabel 1b
Daklozen in Nederland 2009 - 2018 in percentages

Perioden	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal personen x 1000	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Geslacht daklozen										
Mannen	80	76	81	82	81	80	82	79	86	84
Vrouwen	20	24	19	18	19	20	18	21	14	16
Leeftijd daklozen										
18 tot 30 jaar	22	26	26	23	29	25	27	41	31	32
30 tot 50 jaar	57	54	54	55	52	53	53	43	52	49
50 tot 65 jaar	21	20	19	22	19	22	20	16	16	19
Achtergrond daklozen										
Beide ouders in Nederland geboren	54	49	48	50	47	49	49	42	43	43
Eén ouder in Nederland geboren	46	51	52	50	53	51	51	58	57	57
Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika en Oceanië, en Indonesië en Japan	9	11	11	11	10	10	8	10	11	10
Afrika, Latijns-Amerika, Azië (excl. Indonesië en Japan), Turkije	36	40	41	40	43	41	43	49	46	47

Bron: CBS Stateline

Monitor

De grote toename van dakloze jongeren tussen de 18 en 30 jaar van 4.000 in 2009 naar 12.600 in 2018 is opvallend en wijst op een onderliggend probleem. Het is niet alleen de toename van migratie zoals Tabel 1 laat zien. In de [Monitor Dak- en Thuisloze Jongeren, een Nulmeting](#) (blz.6) uit 2020 definieert men dak- en thuisloze jongeren in Nederland. 'Dak- en thuisloze jongeren: jongvolwassenen van 18 tot en met 27 jaar met een acuut huisvestingsprobleem die zelf of met hulp van hun sociale netwerk geen oplossing kunnen vinden. De jongere beschikt niet over een eigen woonruimte, heeft geen vooruitzicht op een stabiele slaapplek en is voor een slaapplek aangewezen op: (a) buiten slapen, ofwel overnachten in de open lucht en in overdekte openbare ruimten, zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra, een bootje of een auto; (b) binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse noodopvang; (c) binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie.'

De definities hierboven van het CBS en in de monitor classificeren alle daklozen jongeren in Nederland van 18 tot 30 jaar als één categorie. De uitstroom van personen uit de jeugdzorg verdwijnt tussen (arbeids)migranten en ongedocumenteerden. Hiermee wordt verhuld dat de opvang van jongeren uit de zorg tekort schiet en het beleid voor wat betreft huisvesting en begeleiding van deze groep ontoereikend is. Het tekort aan woonoplossingen voor deze doelgroep neemt toe en het probleem accumuleert jaar na jaar.

Figuur 2. Daklozen in grote steden, het worden er elk jaar meer.
Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/deelnemers-enquetes/deelnemers-enquetes/bedrijven/onderzoek/daklozen>

Den Haag

Bijvoorbeeld in de stad Den Haag blijkt dat een groot deel van de jonge daklozen uit jeugdzorginstellingen komen waarvoor geen huisvesting beschikbaar is. In de lokale krant *Den Haag Centraal* schreef Maja Landeweer vanaf september 2020 in acht delen een portret over de Haagse jeugdzorg. Het is moeilijk in te schatten hoeveel jongeren dak- en

thuisloos zijn. Landeweer noemt een peiling van 31-12-2018 met 399 geregistreeerde zwerfjongeren in Den Haag, maar tientallen jongeren hebben zich nooit gemeld officieel bij het [Haagse Daklozenloket](#) (Den Haag Centraal 26-11-2020).

Een onderscheid maken tussen mensen die buiten slapen kan zinvol zijn. Bijvoorbeeld de zomer van 2020 verliep regelrecht rampzalig voor Scheveningen. Nadat Franse en Vlaamse politie had besloten hard in te grijpen in badplaatsen trok een enorme stoet 'toeristen' naar Scheveningen. Portieken veranderden in openbare toiletten, parkeerplaatsen en stranden in openbare slaapplekken. Vernielingen, dronkenschap, verkrachting en agressief gedrag leidde tot een regen van klachten. Men ziet niet meer het verschil tussen drugstoeristen in de zomer die op parkeerplaatsen en stranden slapen en iemand die het gewoonweg slecht heeft getroffen in het leven. Het sentiment in Scheveningen voor wat betreft de opvang van daklozen sloeg om naar not-in-my-backyard. Maatschappelijk draagvlak is toch belangrijk om tot een oplossing te komen.

Eén impuls als rijksbeleid

Deze snelle toename aan dak- en thuislozen was aanleiding voor rijksbeleid. In 2019 werd het [Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren](#) opgezet door het ministerie van VWS, gevolgd door de [Brede Aanpak dak- en thuisloosheid 'Een \(t\)huis, een toekomst'](#). De effecten van het beleid worden gemonitord door KPMG. Doel is het terugdringen van dak- en thuisloosheid voor 2022. Op 18 december 2020 verscheen de [Voortgangsrapportage beschermd wonen en maatschappelijke opvang](#) van het ministerie van VWS. Men constateert dat sommige verbeterinitiatieven in een stroomversnelling zijn gekomen met het plaatsen van flexwoningen voor dak- en thuislozen. Hoewel men niet de voorbeelden noemt in de rapportage.

Met het actieprogramma probeert VWS samen met veertien pilotgemeenten, andere ministeries en maatschappelijk organisaties het aantal dakloze jongeren met honderd procent terug te dringen. Men heeft de ambitie dat jongeren (tot 18 jaar) niet langer dan drie maanden in de opvang verblijven. Met een magazine, jongerenpanel, handreiking en een waaier aan organisaties probeert men de doelgroep te bereiken. Vooral de overgang van 18- (intramuraal met zorg in een instelling) naar 18+ (uitstroom naar zelfstandig wonen) is problematisch. Ondanks tal van programma's komt zestig a zeventig procent van de dakloze jongeren uit de jeugdzorg (bron: *Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongere*: blz. 21).

Inmiddels zijn er afspraken gemaakt met gemeenten. In Rotterdam is met corporaties afgesproken dat in 2021 en 2022 driekwart van de nieuwe woonvoorraad wordt toegekend aan jongeren. In Alkmaar heeft het zogenoemde Team 16+, bestaande uit jongerenregisseurs, inmiddels vijftig jongeren vanaf hun zestiende jaar begeleid, om problemen op meerdere leefgebieden het hoofd te bieden. In Leiden krijgen tien jongeren op twee kleinschalige locaties een tweejarige training om zelfstandig te kunnen wonen. Jongeren stromen in vanuit jeugdhulp, maatschappelijke opvang of de wachtlijst voor beschermd wonen. Een goed begin maar een druppel op de gloeiende plaat. Daarnaast is

het dringen voor verschillende doelgroepen voor de weinig beschikbare sociale huurwoningen.

Met de financiële impuls zoals aangekondigd in *Een (t)huis, een toekomst* stelt het kabinet eenmalig €200 miljoen beschikbaar, terwijl de uitstroom uit de jeugdzorg juist structureel is. De ambitie die VWS zich stelt is dat uiterlijk 2021 tienduizend extra woonplekken voor dak- en thuislozen worden gerealiseerd. Daarvan gaan gemeenten met aanvullende maatregelen er vierduizend extra realiseren en VNG en Aedes gaan samen nog eens drieduizend flexwoningen bouwen en toewijzen. Voor de overige drieduizend extra woonplekken gaat het Rijk maatregelen treffen voor de financiële haalbaarheid hiervan. Uit regionale plannen van gemeenten maakt VWS op dat er ca. viereneenhalf duizend extra woonplekken worden gerealiseerd in 2020 en 2021.

Tabel 2
Instroom

Aantal dak- en thuislozen verdeeld naar oorzaken instroom

(18 gemeenten)	aantal	%
Onbekend	15.098	87
Uitstroom jeugdzorg	35	0
Geweld tegen vrouwen	42	0
Uitstroom GGZ	100	1
Uitstroom detentie	182	1
Life events (werkeloos, scheiding)	260	1
Financiële problematiek	507	3
Huisuitzetting	537	3
Overige conflicten thuissituatie	592	3

Aantal dak- en thuislozen verdeeld naar persoonlijk kenmerk bij instroom

(21 gemeenten)	aantal	%
Onbekend	15.730	91
Niet van toepassing	238	1
LVB	119	1
Psychiatrische problematiek	536	3
Verslaving	730	4

Bron: *Monitor Dak- en Thuisloosheid*, blz.25

Tabel 3
Uitstroom

Aantal dak- en thuislozen verdeeld naar oorzaken uitstroom

(21 gemeenten)	aantal	%
Niet van toepassing	2.718	57
Opvang tijdelijk beëindigd	10	0
Overlijden	23	0
Opvang samen beëindigd	93	2
Opvang door gemeente beëindigd	154	3
Opvang door cliënt beëindigd	416	9
Opvang volgens plan beëindigd	1.369	29
Totaal	4.783	100

Aantal dak- en thuislozen verdeeld naar type vervolgplek

(18 gemeenten)	aantal	%
Beschermd wonen (24h toezicht)	131	11
Begeleid wonen	145	12
Wonen in eigen netwerk	184	15
Zelfstandig wonen	780	63
Totaal	1.240	100

Bron: *Monitor Dak- en Thuisloosheid*, blz.32

De [Monitor Dak en Thuisloosheid](#) van VWS laat echter een onthutsend beeld zien. Bij de nulmeting van de uitstroom van jongeren tot 27 jaar in 2019 was er nog een wachttijd

van 114 dagen voor 3.913 jongeren, een jaar later was de wachttijd 316 dagen voor 2.495 jongeren. Van alle dak- en thuislozen bevindt zich 57% in de G4. Wat vooral opvalt is dat men de groep dak- en thuislozen niet heel goed in beeld heeft. Bij de redenen van uitstroom van dak- en thuislozen is nog veel onbekend, zo blijkt. Ook de uitstroom van 4.783 personen en het aantal beschikbare vervolgplekken 1.240 past niet op elkaar, van 3.543 personen is niets bekend zoals tabel 3 laat zien. De monitor laat vooral zien dat men grotendeels nog in het duister tast.

Betaalbare woningen groeien niet mee met de stad Den Haag

Woningvraag zorgdoelgroepen

In de stad Den Haag heeft men het aantal zorgdoelgroepen en woningbehoefte geïnventariseerd. Op 24 november 2020 verscheen de [Voortgangsbrief Huisvesting Zorgdoelgroepen 2020](#) in de Haagse gemeenteraad. Deze zorgdoelgroepen zijn mensen uit instellingen (intramuraal) en bestaan uit o.a. (jong)volwassenen met lichte verstandelijke beperkingen (LVB), met lichtere GGZ-verslaving-en/of forensische problematiek (o.a. deel huidig Beschermd Wonen), met een achtergrond in de (residentiele) jeugdhulp en/of als dakloze. In Tabel 4 (overgenomen uit de voortgangsbrief) geeft de gemeente een overzicht. In de voortgangsbrief werd de benodigde huisvesting i.v.m. uitstroom uit beschermd wonen, maatschappelijke opvang en jeugdhulp voor de regio Haaglanden becijferd op ca. 750-1000 woningen per jaar structureel en 300-400 woningen per jaar incidenteel. Voor 2020 is er volgens de voortgangsbrief van de gemeente Den Haag 313 convenantwoningen per jaar afgesproken met zes woningcorporaties in Den Haag, leeggekomen sociale huurwoningen. Daarnaast is er de ambitie in de collegeperiode 2019-2022 elk jaar 50 nieuwe woningen te bouwen. Daarnaast moeten er nog 41 woningen extra worden geleverd omdat in 2019 er te weinig woningen werden aangeleverd. Dit is een druppel op de gloeiende plaat. Kortom het aantal cliënten zonder huisvesting accumuleert in de Haagse regio. Waarom blijven de problemen in Den Haag toenemen?

Tabel 4
Feiten en cijfers wachtlijsten en woningbehoefte

Doelgroep	Wat weten we over de wachtlijsten
Maatschappelijke Opvang	<ul style="list-style-type: none"> Aantal unieke meldingen Daklozenloket in 2019: 1.316 personen Wachtlijst bed in nachtopvang: 180 personen (Nb er worden geen nieuwe cliënten geregistreerd) Aantal cliënten waarvan nachtopvang in 2019 voor 3^e (of meer) keer verlengd: 565 personen (in 2015 was dat nog 80) Cliënten die kunnen uitstromen naar wonen: 300-400 personen (waaronder 60 gezinnen) Inschatting behoefte aan Housing First 2021: 40 volwassenen en 30 jongeren
Beschermd Wonen	<ul style="list-style-type: none"> Wachtlijst instroom beschermd wonen: 326 personen waarvan er 40 in beschermd wonen zitten en op zoek zijn naar andere locatie.
Residentiele Jeugdhulp (excl. Pleegzorg)	<ul style="list-style-type: none"> Wachtlijst instroom Jeugdhulp: ca. 150 personen Inschatting aantal Haagse 18+ cliënten dat uit de jeugdhulp naar wonen kan uitstromen: enkele tientallen

Zorgdoelgroepen breed: BW, MO, GGZ- en forensische zorg, jongerenzorg, jeugdhulp en mensen met verstandelijke beperking

- 1 juli 2020 – 1 juli 2021: **1.300-1.400 personen** cliënten 'uitstroomklaar' voor convenantwoningen (313 convenantwoningen jaarlijks beschikbaar)
- Mogelijkheden voor deze cliënten om op andere manier uit te stromen beperkt (geen urgentie, geen betaalbaar particulier aanbod)

Bron: Tabel is overgenomen uit de *Voortgangsbrief Huisvesting Zorgdoelgroepen 2020* (24-11-2020)

Sociale huurwoningen?

Een deel van het probleem wordt veroorzaakt doordat het aantal betaalbare woningen niet mee groeit met de toename van de bevolking en het aantal woningen van Den Haag. In 2009 waren er 80.792 corporatiewoningen en in 2020 82.422 woningen. Een vooruitgang maar het aantal betaalbare woningen groeide niet mee met de stad en haar bevolking zoals Tabel 5 laat zien. Volgens Jozefine Hoft van Woonnet Haaglanden en Daphne Braal van Sociale Verhuurders Haaglanden en Woningcorporatie Vidomes in het [AD](#) van 6 oktober 2020 is de wachttijd in 2020 opgelopen tot 69 maanden terwijl dat in 2016 nog 40 maanden was. Ook de mutatiegraad is gedaald, in 2015 was dat nog 6% en terwijl dat in 2020 nog maar 4,5% is. Het vinden van bouwlocaties was ook een probleem. Onder wethouder Revis werden gemeentelijke bouwlocaties voornamelijk aan marktpartijen beschikbaar gesteld. Terwijl men met de jaarlijkse afdracht van de € 130 miljoen verhuurdersheffing 700 nieuwe woningen had kunnen bouwen. Tot vijf jaar terug verhuurden we nog ongeveer tienduizend woningen op jaarbasis volgens Hoft en Braal terwijl het eerste half jaar van 2020 dat op 7000 verhuringen uitkomt. De meeste woningzoekenden in deze regio zijn jonge huishoudens aldus Hoft en Braal : ruim de helft is jonger dan 35 jaar. Van de mensen op de wachtlijst is ruim de helft alleenstaand. Een op de vijf is een huishouden met twee personen en ongeveer een derde is een groter huishouden.

Tabel 5

Den Haag	Aantal inwoners	Aantal woningen	Koop woning	Woning-corporatie	Particuliere huurwoningen	Eigendom niet bepaald
2009	482.505	240.453	45,3%	33,6%	16,9%	4,2%
2010	489.269	243.565	45,3%	32,8%	18,1%	3,8%
2011	496.294	245.462	45,4%	32,8%	18,6%	3,2%
2012	502.800	246.883	45,5%	32,8%	19,0%	2,7%
2013	506.364	247.903	45,6%	33,2%	19,8%	1,4%
2014	509.364	250.374	45,1%	33,4%	20,5%	1,0%
2015	515.738	251.374	45,1%	33,3%	20,9%	0,7%
2016	520.696	253.210	44,5%	32,9%	21,8%	0,7%
2017	525.745	255.103	44,7%	32,3%	21,9%	1,2%
2018	533.026	256.694	44,7%	31,9%	21,7%	1,7%
2019	539.040	259.264	44,5%	31,6%	23,1%	0,8%
2020	546.335	262.492	44,1%	31,4%	23,5%	0,9%

Bron: www.denhaag.inciifers.nl

Particuliere verhuur?

Verder is de druk op particuliere huurwoningen permanent hoog. Het aantal nam fors toe. Echter volgens een inschatting van de wethouder tijdens de Vastgoeddag vorig jaar zijn er ca. 27.000 – 30.000 arbeidsmigranten die ergens in Den Haag wonen waarvan men geen weet heeft en die ook niet zijn geregistreerd. Huizen die in de lege spookwoningen? Volgens de [Warmteatlas](#) is op papier tien procent van de Haagse woningen geregistreerd als leeg. Of deze werkelijk leeg zijn is de vraag. De jaarverslagen van de Haagse Pandbrigade wijzen op iets heel anders. Ook artikelen in het NRC van 18-11-2020 laten zien dat arbeidsmigranten opeengepakt in illegaal verhuurde woningen enorme winsten oplevert voor malafide verhuurders. Vooral ook omdat de gemeenteraad in het Westland, waar de migranten voornamelijk werkzaam zijn, elke mogelijkheid tot fatsoenlijke huisvesting voor arbeidsmigranten tegenhoudt worden problemen naar Den Haag, Delft en Rotterdam verschoven. In Maasdijk is men al vanaf 2018 aan het [steggelen](#) over het tweede Polenhotel voor 250 arbeidsmigranten en het is ongewis of dit er ooit komt.

Onderschatting van het probleem

Bovenop het tekort aan huisvesting constateert de vervolgbrief van de gemeente Den Haag dat er in het verleden een onderschatting was van het aantal jongeren dat uitstroomde en het aantal woning dat woningcorporaties konden leveren. In 2019 was er al een tekort aan woningen dat werd aangeleverd voor de zorgdoelgroep. In 2020 moesten er dus nog extra bijgebouwd worden omdat de doelstelling van 2019 niet was gehaald. Daarnaast was er nog een forse onderschatting omdat er 2019 aanvankelijk een woningbehoefte van 500 was becijferd. Door deze onderschattingen zijn ook de wachtlijsten voor instroom in de maatschappelijk opvang en beschermd wonen behoorlijk opgelopen.

Tabel 6
Verdeling 1.250 woonplekken in de regio Haaglanden

Gemeenten	Aantal inwoners per gemeente eind 2019	aandeel in % van de regio	Aantallen woonplekken		
			in 2018 gehuisvest	Extra t.o.v. inzet 2018	voorstel voor 2021
Delft	103.659	9,3	78	38	116
Den Haag	545.163	48,8	384	226	610
Leidschendam-Voorburg	76.553	6,9	40	46	86
Midden-Delftland	19.344	1,7	6	16	22
Pijnacker-Nootdorp	55.329	5	2	60	62
Rijswijk	54.432	4,9	35	26	61
Wassenaar	26.214	2,3	2	27	29
Westland	110.357	9,9	15	109	124
Zoetermeer	125.283	11,2	80	60	140
Regio Haaglanden Totaal	1.116.334	100	642	608	1.250

Structurele middelen ontbreken

Het ontbreekt de stad ook aan structurele financiële middelen om de huisvestingsproblemen te kunnen oplossen. Volgens de voortgangsbrief krijgt Den Haag €16 miljoen uit middelen van VWS en ca. €4 miljoen van BZK om dit probleem aan te pakken. Daarnaast komt er nog €50 miljoen die de gemeente zelf heeft gereserveerd voor sociale huur. Dat is helaas niet op jaarbasis terwijl de uitstroom dat wel is. De €70 miljoen is echt ontoereikend om deze woningen te bouwen. Dit zijn allemaal eenmalige uitgaven. In 2018 werden er nog gemiddeld 5,5 uitstromers uit de jeugdzorg per tienduizend inwoners uit een gemeente van huisvesting voorzien, in 2021 is dat gemiddeld ca. 11,2 uitstromers per tienduizend inwoners per gemeente. Of deze ambitie gehaald wordt is de vraag.

De zorgketen is onder druk komen te staan door het gebrek aan huisvesting voor uitstromers uit de jeugdzorg. Door het acuut tekort accumuleert het probleem van huisvesting voor deze doelgroep. Uitstromers blijven in instellingen waardoor de wachtlijsten weer langer worden. Door gebrek aan huisvesting accumuleert het probleem.

Vergelijkbaar zijn de problemen in [Amsterdam](#). Daar verscheen op 26 januari 2021 de brief aan de raad: *Verdeling woningen Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen 2021*. Daarin stelt men: 'Deze verdeling is de komende jaren extra knellend door de forse extra toestroom van statushouders, toename van de problematiek van dak- en thuisloosheid alsmede een stijging van het aantal sociaal medisch urgenten. Wij verwachten dat we het komende jaar slechts de helft van de huishoudens die in aanmerking komen voor huisvesting, daadwerkelijk kunnen huisvesten. Dit is een zeer pijnlijk gegeven.'

1 miljoen woningen, voor wie dan?

Waarom bouwen we geen [flexwoningen](#)? Kleine verplaatsbare units, industrieel geproduceerd, stapelbaar en verplaatsbaar. Van biobased materialen zijn ze ook nog een bijdrage aan de circulaire ambities van Nederland en zien er aantrekkelijk uit van hout. Waarom bouwen we niet meer [geclusterde woonvormen](#) met deelconcepten? Of desnoods geclusterde woonvormen met deelconcept als flexwoning. De enige die Den Haag had stond in de Laakhavens en was voor arbeidsmigranten en is afgebroken om plaats te maken voor luxe appartementen met een wuivende daktuin (op de renders dan).

Een snelle oplossing lijkt ook niet voorhanden. Uitstromers uit de maatschappelijk opvang, urgente woningzoekenden, ouderen uit zorginstellingen, statushouders, arbeidsmigranten, jongeren en studenten etc. zoeken allemaal een plek om te wonen. Deze doelgroepen concurreren met elkaar om de beschikbare woonruimte. Een evenwichtige verdeling van schaarse middelen betekent ook een evenwichtige verdeling van tekorten. Maar welke kwetsbare groep heeft meer recht op een woning? En welk deel zou beschikbaar moeten zijn voor 'gewone' wachtenden?